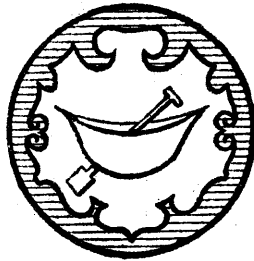

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 180.—
Miesięcznie . „ 60.—

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 20.—Przed tekstem
Mk. 50.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 5 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 50.—

Cena egzemplarza 30 Marek

№ 46. (109.)

Łódź, wtorek 8 listopada 1921 r.

Rok III.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

49 (III sesji) w 2-gim terminie, zg. z § 31
S. o S.M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 19 października 1921 r.

Komplet radnych: 59. Komplet członków
Magistratu: 9. Obecnych radnych: 41. Obec-
nych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o g. 8 m. 10 wiecz.
przewodniczący Rady Miejskiej r. A. Remi-
szewski, w obec. 43 członków Rady (licz-
ba ta stopniowo powiększa się do 50), zaprosi-
wszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy F.
Wójciaka i A. Ute, oraz sekretarza Pre-
zydjum, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z
powodu niedojścia do skutku posiedzenia w
pierwszym terminie, wyznaczonego na godzinę
6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim ter-
minie, jest prawomocne bez względu na liczbę
obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Bińkowskiej
Drabarka, Gerhardtta, Gulewskiego, Guzow-
skiego, Kałużyńskiego, Kenigsberga, Margolisa,
Rozenblattta, Włodarskiego i Zyngerowej, uspra-
wiedliwiających nieobecność swą na posiedze-
niu w dniu dzisiejszym.

3. Rezygnację z mandatu radzieckiego
radnych: T. Wasilewskiego, L. Szymańskiego,

K. Janieckiego, F. Jaranowskiego, L. Waszkie-
wicza, K. Sadoczyńskiego, S. Macińskiej, I. Ge-
perta, J. Unieszowskiego, B. Pokorskiego i B.
Fichny.

4. Oświadczenie Prezydjum, iż wobec
zmian zaszyłych w składzie poszczególnych fra-
kcji radzieckich, a mianowicie:

1. zmniejszenia się frakcji Zjednoczenia
niemieckich robotników i inteligencji pracującej
o 2-ech członków, w związku ze złożeniem
mandatu przez r. Sznella i śmiercią r. Krause-
go oraz wyczerpaniem się listy zastępców.

2. zmniejszenia się frakcji Żydowskiej o
jednego członka, w związku z rezygnacją r.

Jarbluma oraz wyczerpaniem się listy zastępców,
3. wystąpienie frakcji Niemiecko-Pol-
skiej Demokracji, liczącej w Radzie Miejskiej
jednego przedstawiciela,

4. wystąpienia frakcji N. P. R. liczącej
w Radzie Miejskiej 16 przedstawicieli, prócz
3-ech przedstawicieli Handlowców Polskich
oraz r. Kerna,

skład Rady Miejskiej, wynoszący pierwotnie
(według art. 1 Dekretu o wyborach do rad
miejskich na terenie b. Królestwa Kongreso-
wego) 75 radnych, zmalał do 59 radnych, co
stanowi 21,3%, ogólnej liczby radnych.

Ze względu na to, iż art. 15 Dekretu o
S. M. opiewa:

„Jeżeli w ciągu trwania okresu wyborcze-
go wyczerpie się lista zastępców, a brak jest
więcej, niż 20% ogólnej liczby radnych, bur-
mistrz wzgl. prezydent winien na podstawie
ostatniej listy wyborczej zarządzić wybory uzu-
pełniające.”

Prezydjum zwróciło się do Magistratu z
właściwym przedstawieniem.

5. Odezwę Magistratu w sprawie remontu szpitali Marii Magdaleny i dla lekko-gruźlicznych w Chojnach.

6. Wykaz wpływów i wydatków Zarządu Miejskiego za miesiąc wrzesień r. b.

W y b r a n o :

1. Do Delegacji Wydziału Budownictwa: r. A. Bednarka, W. Jasniewiczza i C. Orzechowskiego;

2. Do Komisji dla spraw podatku przemysłowego na Powiat Łódzki, w związku z właściwą odezwą Urzędu Skarbowego podatków i opłat skarbowych na Powiat Łódzki № 4787 z dnia 29 września 1921 r., — na członków: obywateli Jana Hanemana i Stanisława Kellera, (przez aklamacje).

U c h w a l o n o :

A. W sprawach objętych porządkiem dziennym:

I. W sprawie przyjęcia od Skarbu Państwa krótkoterminowej pożyczki w kwocie mk. 78.000.000.— na wypłacenie pracownikom miejskim jednorazowego zasiłku w m. sierpniu 1921 r., na wydatki związane z otwarciem w Łodzi nowych szkół powszechnych oraz na pokrycie niedoboru administracyjnego m. Łodzi w miesiącu sierpniu i wrześniu 1921 r. (I uchwalenie):

Rada Miejska miasta Łodzi uchwala przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 78.000.000.— (wyraźnie: siedmdziesiąt osiem milionów), przyznana reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № SM. 1025 z dnia 1 września 1921 r., na wypłacenie pracownikom miejskim jednorazowego zasiłku w m. sierpniu 1921 r., na wydatki związane z otwarciem w Łodzi nowych szkół powszechnych oraz na pokrycie niedoboru administracyjnego m. Łodzi w miesiącu sierpniu i wrześniu 1921 r., na warunkach ustalonych w powyższym reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Rada Miejska zobowiązuje się spłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomym, jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Splaty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Kasy Skarbowej w Łodzi.

Do wystawienia odnośnego skryptu dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

II. W sprawie zaciągnięcia ze Skarbu Państwa krótkoterminowej pożyczki w kwocie mk. 20.000.000 na pokrycie deficytu powstałego w czasie od dnia 1 czerwca do dn. 31 lipca 1921 r. (II uchwalenie):

Rada Miejska m. Łodzi uchwala przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 20.000.000.— (wyraźnie: dwadzieścia milionów) przyznana reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № SM. 911 z dnia 11 czerwca 1921 r. na pokrycie deficytu administracyjnego powstałego w czasie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca 1921 r., na warunkach ustalonych w powyższym reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Rada Miejska zobowiązuje się spłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomym, jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Splaty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Kasy Skarbowej w Łodzi.

Do wystawienia odnośnego reskryptu dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie).

III. W sprawie zaciągnięcia ze Skarbu Państwa krótkoterminowej pożyczki w kwocie mk. 19.250.000 na wyrównanie niedoboru administracyjnego miasta za czerwiec i lipiec r. b. (II uchwalenie):

Rada Miejska m. Łodzi uchwala przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 19.250.000.— (wyraźnie: dziewięćnaście milionów dwieście pięćdziesiąt tysięcy marek), przyznaną reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. M. 1077 z dnia 12 lipca 1921 r., na wyrównanie niedoboru administracyjnego miasta za czerwiec i lipiec r. b., na warunkach wyluszczonej w odezwie Wydziału Samorządowego Województwa Łódzkiego L. San. 1054/II—25 z dnia 20 lipca 1921 roku.

Rada Miejska zobowiązuje się spłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomości, jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Splaty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Kasy Skarbowej w Łodzi.

Do wystawienia odnośnego skryptu dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

IV. W sprawie zaciągnięcia 25-miljonowej pożyczki na zakup węgla górnośląskiego dla Gazowni Miejskiej (II uchwalenie):

Rada Miejska, w związku z właściwym wnioskiem Magistratu № 907 z dnia 9 sierpnia r. b. oraz odezwą Magistratu № 3018/21 I z dnia 18 sierpnia 1921 r., postanawia:

a) upoważnić Magistrat do zaciągnięcia 25-miljonowej pożyczki na zakup węgla górnośląskiego dla Gazowni Miejskiej, z zastrzeżeniem, iż warunki pożyczki muszą być uprzed-

nio akceptowane przez Delegację Wydziału Finansowego Magistratu oraz podane Radzie Miejskiej do wiadomości;

b) upoważnić:

1. pp. prezydenta Aleksęgo Rzewskiego i wiceprezydenta d-r Romana Stupnickiego do podpisania w imieniu Magistratu m. Łodzi weksli, jakie mają być złożone w Banku, który pożyczkę udzieli, oraz

2. Magistrat m. Łodzi do udzielenia temu Bankowi zabezpieczenia hipotecznego na nieruchomości Gazowni Miejskiej w Łodzi № hip. 1228 rej. 1652, położonej przy ulicy Targowej № 34.

(W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

V. W sprawie zaciągnięcia ze Skarbu Państwa krótkoterminowej pożyczki w kwocie mk. 66.250.000 na pokrycie niedoboru administracyjnego Gminy Miejskiej Łódź w czasie od dnia 1 sierpnia do dnia 30 września 1921 r. oraz na wypłacenie pracownikom miejskim i nauczycielstwu szkół powszechnych jednorazowego 100⁰/₀-go dodatku drożyznianego na m. czerwiec i lipiec 1921 r. (II uchwalenie):

Rada Miejska m. Łodzi uchwala przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 66.250.000.— (wyraźnie: sześćdziesiątsześć milionów dwieście pięćdziesiąt tysięcy marek), przyznaną reskryptem Ministerstwa Skarbu № 12708/D. B. z dnia 16 lipca 1921 r., na pokrycie niedoboru administracyjnego Gminy Miejskiej Łódź w czasie od dnia 1 sierpnia do dnia 30 września 1921 r. oraz na wypłacenie pracownikom miejskim i nauczycielstwu szkół powszechnych jednorazowego 100⁰/₀-go dodatku drożyznianego na m. czerwiec i lipiec 1921 r., na warunkach wyluszczonej w reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. M. 1486 z dnia 23 lipca 1921 r.

Rada Miejska zobowiązuje się płacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomym, jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Splaty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Kasy Skarbowej w Łodzi.

Do wystawienia odnośnego skryptu dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręcznie podpisuje.

(W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

VI. W sprawie przepisów o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi:

Rada Miejska, zastrzegając sobie prawo powtórnych obrad nad sprawą powyższą w terminie 3-miesięcznym, w trybie zwykłym na zasadzie referatu Komisji do Spraw Ogólnych, opierającego się na wnioskach zgłoszonych ewentualnie przez poszczególnych członków Rady Miejskiej, w związku z wnioskami Magistratu № 1185 z dnia 27 września, 1222 z dn. 7 października i 1264 z dnia 17 października 1921 r., zatwierdza następujące Podpisy o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi.

DZIAŁ I.

Część I.

Uposażenie Urzędników Miejskich.

§ 1.

Każde stanowisko urzędnicze w służbie miejskiej będzie zaliczone w etacie do jednego z dwunastu stopni służbowych. Urzędnik stały otrzymuje uposażenie, przywiązane do srognia służbowego tego stanowiska, na które został mianowany.

§ 2.

Uposażenie to składa się:

- a) z płacy zasadniczej,
- b) z dodatku za wysługę lat,
- c) z dodatku za studja wyższe.

Uwaga. Przez czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych uposażenie to składa się również z dodatku drożyznianego i rodzinnego (p. §§ 1, 2 działu III.)

§ 3.

Ustanawia się następujące płace zasadnicze miesięczne:

I — mk. 2.600.—	VII — mk. 1.100.—
II — „ 2.300.—	VIII — „ 950.—
III — „ 2.000.—	IX — „ 800.—
IV — „ 1.700.—	X — „ 700.—
V — „ 1.500.—	XI — „ 600.—
VI — „ 1.300.—	XII — „ 500.—

§ 4.

Tytułem dodatku za wysługę lat urzędnik stały pobiera za każdy rok służby miejskiej 2,5% pobieranej w danej chwili płacy zasadniczej.

Dodatek za wysługę lat urzędnik zaczyna pobierać dopiero po upływie roku od chwili mianowania go urzędnikiem stałym. Dodatek ten będzie przyznawany z urzędu corocznie w terminach 1 kwietnia i 1 października.

Uwaga. Dodatek za wysługę lat oblicza się również od pobieranego w danej chwili dodatku drożyznianego.

§ 5.

Urzędnikowi, który wykaże świadectwami, iż ukończył studja wyższe na jednym wydziale uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisaniem egzaminami, dolicza się 5% płacy zasadniczej za każdy rok studjów. Dodatek za studja wyższe nie może przewyższać 20% płacy zasadniczej.

Uwaga. Dodatek za studja wyższe oblicza się również od pobieranego w danej chwili dodatku drożyznianego.

§ 6.

O ile urzędnik miejski otrzymuje mieszkanie w naturze, wartość mieszkania potrąca się z uposażenia w ratach miesięcznych.

§ 7.

Urzędnik miejski otrzymuje z kasy miejskiej tylko jedno stałe uposażenie służbowe, obliczone według niniejszych przepisów.

Za spełnianie specjalnie poruczonych czynności, ze stanowiskiem służbowym nie związanych względnie wymagających wykonania w czasie pozabiurowym, może urzędnik otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość w każdym wypadku ustala Magistrat.

Naczelnicy wydziałów i urzędów oraz kierownicy oddziałów Magistratu otrzymują dodatki funkcyjne i za kierownictwo.

§ 8.

Prawo do otrzymywania uposażenia rozpoczyna się od dnia istotnego objęcia służby. W razie śmierci urzędnika wypłatę uposażenia wstrzymuje się z ostatnim dniem właściwego miesiąca, w razie zaś rozwiązania stosunku służbowego z dniem faktycznego przerwania zajęć.

§ 9.

Uposażenie wypłaca się urzędnikom w ratach miesięcznych z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca. O ile pierwszy dzień miesiąca jest niedzielą lub świętem uroczystym, wypłata uposażenia następuje w dniu poprzedzającym.

§ 10.

Postanowienia powyższych paragrafów, z wyjątkiem § 4 i 5 (dodatek za wysługę lat i studia wyższe), stosują się analogicznie do urzędników prowizorycznych, tj. przyjętych do służby miejskiej czasowo.

§ 11.

Normy wszelkich poborów nie-stałych, jak djety, dodatki za kierownictwo, dodatki funkcyjne, ryczałty rozjazdowe, określają oddzielne przepisy.

Część II.

Uposażenie Oficjalistów Miejskich.

§ 12.

Oficjalista stały pobiera wynagrodzenie według zasad § 2 niniejszych przepisów.

§ 13.

Pod względem wysokości uposażenia każde stanowisko oficjalisty miejskiego będzie w etacie zaliczone do jednego z pięciu poniżej (§ 14) oznaczonych stopni płac.

§ 14.

Ustanawia się następujące płace zasadnicze miesięczne:

I	—	mk. 500.—
II	—	„ 600.—
III	—	„ 700.—
IV	—	„ 800.—
V	—	„ 900.—

§ 15.

Postanowienia § 4 stosują się do stałych oficjalistów miejskich.

Postanowienia §§ 6, 7, 8, 9, 10 i 11 stosują się analogicznie do oficjalistów miejskich.

Część III.

Przepisy przejściowe, wzgl. wykonawcze.

§ 16.

Przepisom o uposażeniu podlegają urzędnicy stali i prowizoryczni oraz oficjaliści we wszystkich stałych urzędach miejskich, z wyłączeniem personelu lekarskiego, personelu pedagogicznego, których uposażenie jest unormowane przez oddzielne przepisy.

§ 17.

Dla urzędników i oficjalistów, pracujących w instytucjach i przedsiębiorstwach wyłączonych z podziałania niniejszych przepisów bądź będą wydane przepisy specjalne o unormowaniu uposażeń, bądź też będą z tymi urzędnikami i oficjalistami zawarte kontrakty. Kontrakty będą zawarte również ze wszystkimi pracownikami instytucyj, które Magistrat uznał za czasowe.

§ 18.

Przy wymiarze dodatku za wysługę lat, czas służby urzędnika lub oficjalisty miejskiego liczy się od dnia rzeczywistego objęcia służby.

Przyznanie dodatku za wysługę lat poszczególnym urzędnikom i oficjalistom nastąpi na mocy orzeczenia ustanowionej przez Magistrat komisji kwalifikacyjnej. Komisja kwalifikacyjna będzie mogła zaliczać do okresu wysługi lat nie tylko czas służby w Magistracie m. Łodzi, w służbie samorządowej lub państwowej polskiej, lecz również:

a) czas uprzedniego pozostawania danego urzędnika lub oficjalisty w służbie państwowej lub samorządowej pod rządami zaborczemi;

b) czas pracy zawodowej poza instytucjami państwowymi i samorządowymi w wypadkach udowodnienia, że pracą zawodową przed wstąpieniem do służby miejskiej dany urzędnik lub oficjalista nabył kwalifikacje i doświadczenia, uzdalniające go obecnie do pełnienia służby miejskiej.

W ten sposób z poprzedniej służby lub pracy zawodowej może być zaliczone do dodatku za wysługę lat najwyżej lat dwadzieścia.

Nie zalicza się do czasu służby: dłuższe bezpłatne urlopy, zawieszenia w służbie z powodu wdrożonego dochodzenia dyscyplinarnego, zakończone zasądzającym orzeczeniem, czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej. We wszystkich powyżej przewidzianych jak i nieprzewidzianych wypadkach, decyduje ostatecznie komisja kwalifikacyjna.

§ 19.

Dodatek za studja wyższe otrzymuje urzędnik z dniem uzyskania nominacji na stałego urzędnika.

Za funkcjonariuszów miejskich, posiadających studja wyższe na jednym fakultecie uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisaniem egzaminami, uważa się tych, którzy złożą dowody:

1. złożenia egzaminu dojrzałości najmniej 7-klasowej ogólno-kształcą-

cej szkoły średniej (lub ukończenia seminarjum duchownego u teologów) przed rozpoczęciem studjów wyższych;

2. złożenia egzaminów lub uzyskania stopnia akademickiego:

a) jednej z kategorii wymienionych w wykazie (załącznik № 4 do art. 12 Rozp. Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. Dziennik Ustaw № 77 z r. 1920 str. 1385—1388) w jednej ze szkół wyższych tam wymienionych, przyczem o ile chodzi o szkoły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem Rosji, studja winny być ukończone przed 1 listopada 1918 r., studja w szkołach wyższych w Rosji przed 1 października 1917 r., jako datą, od której ustrój tych szkół wskutek rządów bolszewickich został zmieniony:

b) nie podpadających pod określenia wymienione pod a, jednak nostryfikowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami przez jedną z wymienionych w następującym wykazie polskich szkół wyższych;

c) wszelkich innych z jakiegokolwiek zagranicznej szkoły wyższej, którą Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w każdym poszczególnym wypadku uzna za odpowiadające postanowieniem odnośnej ustawy o uposażeniu.

Jeżeli w złożonych dyplomach uzyskanych stopni lub świadectwach ze złożonych egzaminów nie stwierdzono wyraźnie, jaki normalny (przepisany) okres studjów potrzebny jest niezbędnie do uzyskania stopnia lub dopuszczenia do egzaminu końcowego (ostatniego), funkcjonariusz miejski winien złożyć dokumenty, potrzebne dla stwierdzenia w sposób niewątpliwy długości przepisanej okresu studjów.

W razie jakichkolwiek wątpliwości np, co do autentyczności złożonych dokumentów szkolnych, długości przepisanej czasu studjów i t. p., należy odnieść się o decyzję do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Decyzja tego Ministerstwa w powyższych sprawach jest ostateczną.

Wszyscy funkcjonariusze miejscy mają, o ile ubiegają się o przyznanie im dodatku za wyższe studja, wnieść za pośrednictwem swej bezpośrednio przełożonej władzy podanie i dołączyć do niego dowody ukończenia jednej ze szkół akademickich.

W przyszłości funkcjonariusze miejscy, ubiegając się o przyznanie dodatku za wyższe studja, mają złożyć dowody ich ukończenia równocześnie z objęciem służby.

Bezpośrednio przełożona władza funkcjonariusza przesyła podanie wraz z dokumentami komisji kwalifikacyjnej; komisja ta bada złożone dokumenty i o ile odpowiadają one wymogom niniejszych przepisów i nie nasuwają żadnych wątpliwości przyznaje i asygnuje funkcjonariuszowi należny mu, w myśl postanowienia odnośnych przepisów o uposażeniu, dodatek za studja wyższe.

Jeżeli funkcjonariusz złoży dowody ukończenia dwóch lub więcej fakultetów, należy wziąć za podstawę wymiaru studja ukończone na tym fakultecie, na którym przepisany jest dłuższy czas trwania studjów normalnych.

§ 20.

Komisja kwalifikacyjna składa się oprócz prezydenta miasta lub jego zastępcy, jako przewodniczącego, z czterech członków, a mianowicie: naczelnika Kancelarii Zarządu Miasta lub jego zastępcy, przewodniczącego lub naczelnika odnośnego wydziału lub tegoż zastępcy, i dwóch delegatów związków zawodowych urzędników i oficjalistów miejskich.

Uchwały Komisji kwalifikacyjnej zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości głosów, głos przewodniczącego rozstrzyga. Do ważności uchwał komisji kwalifikacyjnej jest konieczną obecność przewodniczącego i trzech członków.

§ 21.

Magistrat m. Łodzi w ciągu miesiąca od daty wydania niniejszych

przepisów określi, do których stopni służbowych i stopni płacy, przewidzianych w niniejszych przepisach, zaliczane będą urzędy lub stanowiska w służbie miejskiej miasta Łodzi.

Do czasu powzięcia w tym względzie ostatecznej uchwały, urzędnicy i oficjalisci pobierać będą dotychczasowe pobory.

Po przeprowadzeniu klasyfikacji urzędnik względnie oficjalista miejski ma prawo tylko do uposażenia odpowiadającego stopniowi służbowemu, do którego został zakwalifikowany.

• § 22.

Niniejsze przepisy obowiązują z dniem 1 października 1921 r.

DZIAŁ II.

Przepisy o uposażeniu robotników miejskich m. Łodzi.

§ 1.

Dzienna płaca zasadnicza robotnika niewykwalifikowanego wynosi mk. 20.—

Dla robotników wykwalifikowanych ustanawia się 4 stopnie płacy dziennej, a mianowicie:

I	—	mk. 22.50
II	—	" 25.—
III	—	" 27.50
IV	—	" 30.—

Zaliczenie robotnika kwalifikowanego do jednego z 4 stopni płacy zależy od jego kwalifikacji fachowych i od czasu przepracowanego w służbie miejskiej.

§ 2.

Postanowienia § 8 przepisów o uposażeniu urzędników i oficjalistów miejskich mają tu analogiczne zastosowanie.

§ 3.

Zaliczenie robotników kwalifikowanych do jednego z 4 stopni płacy uskuteczni komisja kwalifikacyjna, w skład której wchodzi delegat Magistratu, jako przewodniczący, naczelnik względnie przewodniczący odnośnego wydziału i dwóch dele-

tów związku zawodowego pracowników miejskich.

* Decyzje komisji zapadają zwykłą większością głosów; w razie równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 4.

Niniejsze przepisy obowiązują z dniem października 1921 roku.

DZIAŁ III.

Dodatki drożyniane dla pracowników miejskich.

§ 1.

Przez czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych, pracownik miejski pobiera dodatek drożyniany do płacy zasadniczej.

Wysokość miesięcznego dodatku drożynianego ustala się:

a) dla urzędników miejskich, mnożąc wskazaną poniżej procentową część płacy zasadniczej, stanowiącą mnożną, przez mnożnik, który w miesiącu październiku ustala się na 1490 i jest jednakowy dla wszystkich stopni służbowych;

stopień służbowy	stopa %	mnożna
I	1.8	46.8
II	1.85	42.56
III	1.95	39.—
IV	2.1	35.7
V	2.25	33.75
VI	2.42	31.46
VII	2.685	29.53
VIII	2.85	27.07
IX	3.1	24.8
X	3.23	22.61
XI	3.36	20.16
XII	3.6	18.

b) dla oficjalistów miejskich, mnożąc wskazaną poniżej procentową część płacy zasadniczej, stanowiącą mnożną, przez mnożnik, który w miesiącu październiku ustala się na 1490 i jest jednakowy dla wszystkich stopni służbowych:

stopień pracy	stopa %	mnożna
I	3.6	18.—
II	3.36	20.16
III	3.23	22.61

IV	3.1	24.8
V	2.85	27.07

c) dla robotników miejskich kwalifikowanych i niewykwalifikowanych, mnożąc 3.6% płacy zasadniczej, jako mnożną, przez mnożnik, który w miesiącu październiku ustala się na 1490 i jest jednakowy dla wszystkich stopni służbowych.

Dodatek wynosi dla robotnika niewykwalifikowanego dziennie:

dzienna płaca zasadnicza	mnożna
mk. 20.—	0.72;

dla robotnika kwalifikowanego:

stopień pracy	zasadnicza dzienna płaca	mnożna
I	22.50	0.81
II	25.—	0.9
III	27.50	0.99
IV	30.—	1.08

W razie zmiany warunków ekonomicznych Rada Miejska na wniosek Magistratu zmieniać będzie mnożnik przez powiększenie lub zmniejszenie go, a to na podstawie orzeczeń komisji miejscowej dla badania wzrostu kosztów utrzymania w Łodzi przy wojewódzkim urzędzie zdrowia.

§ 2.

Niezależnie od dodatku drożynianego, obliczanego na podstawie § 1, pracownik miejski, o ile posiada na swem utrzymaniu rodzinę, otrzymać będzie dodatek drożyniany rodzinny, zależnie od jego stosunków rodzinnych.

W celu wymiaru dodatku drożynianego rodzinnego ustanawia się podział pracowników na 3 grupy: do pierwszej grupy należą — utrzymujący jednego lub dwóch członków rodziny (mała rodzina), do drugiej — utrzymujący do 4 członków rodziny (średnia rodzina), do trzeciej — utrzymujący więcej niż 4 członków rodziny (duża rodzina).

Przy zaliczeniu do grup uwzględnia się będących na utrzymaniu pracownika:

a) Żonę względnie męża, o ile żona — pracownik miejski — udowodni, że mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, a co zatem idzie,

nie może zadośćuczynić ciężacemu na nim obowiązku utrzymania rodziny, który to obowiązek ciąży za tem na kobiecie — pracowniku.

Uwaga. W razie separacji od stołu i łoża, żonę uwzględnia się jedynie wówczas, jeżeli pracownik złoży dowód, że do utrzymania żony obowiązany jest wyrokiem sądowym.

b) Dzieci tudzież pasierby do ukończonych 18-tu lat, o ile uczęszczają do szkół lub wskutek ułomności fizycznych lub umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać, do ukończonych lat 24; w wypadkach ułomności fizycznej lub umysłowej Magistrat może w drodze wyjątku uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lata.

Uwaga. a) Przy zaliczeniu do dodatku rodzinnego dzieci w wieku powyżej lat 18 pracownik obowiązany jest składać swej władzy przełożonej z początkiem każdego półrocznego zaświadczenie odnośnego zakładu naukowego.

b) O ile chodzi o dzieci ułomne fizycznie lub umysłowo i nie mogące wskutek tego zarabiać na swe utrzymanie, okoliczność ta, wykluczająca możliwość zarobkowania, musi być stwierdzona świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego. Magistrat może poddać dzieci także badaniu miejskiego lekarza rzeczoznawcy.

Jeżeli żona względnie mąż pracownika miejskiego znajduje się na służbie państwowej, miejskiej lub prywatnej nie uwzględnia się go lub jej przy wymiarze dodatku drożyznianego rodzinnego.

Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, lub które się same utrzymują, nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyznianego, rodzinnego.

Urzędnikom samotnym nie przysługuje dodatek drożyzniany rodzinny.

Magistrat może wyjątkowo przyznać pracownikowi samotnemu dodatek drożyzniany rodzinny w wysokości dodatku dla małej rodziny, o ile tenże udowodni, że na swoim

wyłącznym utrzymaniu ma ojca, matkę lub rodzeństwo.

Wysokość miesięcznego dodatku drożyznianego rodzinnego ustala się jednakowo dla wszystkich stopni służbowych i uzyskuje się go, mnożąc dla małej rodziny 4 jednostki, dla średniej rodziny 7 jednostek, dla dużej rodziny 10 jednostek przez obowiązujący mnożnik.

Dodatek rodzinny będzie zwiększony lub zmniejszony w tym samym stosunku procentowym, co suma mnożnika.

VII. W sprawie realizacji umowy zawartej z Komisją Międzyzwiązkową związków zawodowych pracowników komunalnych m. Łodzi.

Rada Miejska, przyjmując do wiadomości protokół konferencji, odbytej w dniu 15 października 1921 roku przez Prezydium Magistratu z przedstawicielami Komisji Międzyzwiązkowej Związków zawodowych pracowników komunalnych m. Łodzi, w związku z właściwym wnioskiem Magistratu № 1264 z dnia 17 października 1921 r., postanawia:

1. przystąpić niezwłocznie do unormowania poborów pracowników miejskich, poczynając od dnia 1 lipca 1921 r., na zasadach wyluszczonej w „Przepisach o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi”, ustalając w miesiącu sierpniu — 735, w miesiącu wrześniu — 1050 i w miesiącu październiku — 1490;

2. wypłacić pracownikom dziennym do dnia 22 października 1921 roku, zaś wszystkim innym do dnia 1 listopada 1921 r. różnicę poborów za m. październik z uwzględnieniem powyższych przepisów i z zastosowaniem mnożnika tymczasowego 1100;

3. wypłacić wszystkim pracownikom miejskim różnicę poborów za czas od dnia 1 lipca do dnia 31 października 1921 roku włącznie, w myśl obliczeń, wyluszczonej w punkcie 1-ym najdalej do dnia 15 grudnia 1921 roku;

4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie podwyższenia taryfy opłat budowlanych na rzecz kasy miejskiej za świadczenia różnego rodzaju, okazywane mieszkańcom miasta przez Wydział Budownictwa:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 1206 z dnia 7 października 1921 r., postanawia:

1. Podwyższyć z dniem 15 października taryfę opłat na rzecz kasy miejskiej za świadczenia różnego rodzaju, okazywane mieszkańcom miasta przez Wydział Budownictwa w sposób następujący:

a) za załatwienie prośby właścicieli prywatnych z wypowiedzeniem opinii Wydziału Budownictwa od mk. 100.— do 300.— stosownie do ilości pracy;

b) za rozpatrywanie planów przedstawionych do załatwienia:

od formatu mk. 100.—

dodatek od kosztu budowy 0,3%,

c) za dozór techniczny budowlany:

1) za deklarację o przyjęcie nadzoru nad budowlą.

od budowniczego mk. 100.—

„ majstra mk. 50.—

2) za każdorazowe obejrzenie budowlany według przepisu po zezwoleniu na budowę mk. 200.—

3) za odbiór budynku w stanie surowym mk. 400.

4) za odbiór i kontrolę wykonania filtra mk. 400.—

5) za każde dodatkowe oględziny lub skontrolowanie budowlany, filtra, spowodowane przez właściciela i niezgodne z przepisami wykonania robót mk. 400.—

d) za kopję kosztorysów i planów do składania ofert przez przedsiębiorców od formatu arkusza mk. 50.

e) za zezwolenie na rozebranie budynków mk. 2.000.—

f) za wystawienie świadectw o włączeniu gruntów prywatnych do obszaru miejskiego mk. 150.—

g) za wystawienie świadectw celem regulacji hipoteki i założenia akt hipotecznych mk. 300.—

h) za używanie 1 metra kw. chodnika na ustawienie werand rocznie mk 500.—

2. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie opłat za oględziny lokali przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1164 z dnia 30 września 1921 r., postanawia:

1. podwyższyć z dniem 1 października 1921 roku:

a) opłatę za oględziny lokali przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych specjalnie do tego powołaną Komisję Sanitarno-Budowlaną z mk. 200.— do mk. 500.—;

b) wynagrodzenie lekarza za udział w pracach w tejże Komisji z mk. 50.— do mk. 100.— (za oględziny jednego lokalu);

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

X. W sprawie zmiany § 7 przepisów tymczasowych, dotyczących udzielania bezpłatnej pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1120 z dnia 23 września 1921 r., postanawia:

1. Podwyższyć z dniem 1 października 1921 r. zapomogę przyznawaną pracownikom miejskim na częściowe pokrycie kosztów pogrzebu osób należących do najbliższej rodziny.

2. W związku z tem nadać § 7 Przepisów tymczasowych o udzielaniu bezpłatnej pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego następujące brzmienie:

„W razie śmierci pracownika Zarządu Miejskiego Magistrat wypłaca rodzinie, która pozostawała na całkowitem utrzymaniu zmarłego, całkowitą pensję za ten miesiąc, w który pracownik zmarł, dwumiesięczną pensję tegoż, tytułem jednorazowej zapomogi, oraz kwotę mk. 20.000.— na częściowe pokrycie kosztów pogrzebu.

W razie śmierci członka najbliższej rodziny pracownika wymienio-

nego w § 1, Magistrat wypłaca mu, tytułem jednorazowej bezzwrotnej zapomogi na częściowe pokrycie kosztów pogrzebu mk. 20.000.— na osobę dorosłą oraz mk. 10.000.— na dziecko do lat 17 włącznie.

Wypłacanie pracownikom Zarządu Miejskiego ewent. członkom najbliższej ich rodziny, wymienionym w § 1, większych jednorazowych bezzwrotnych zapomog, zależy każdorazowo od decyzji Magistratu.

3. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XI. W sprawie kupna taboru asenizacyjnego:

A. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1161 z dnia 30 września 1921 r., postanawia:

1 zakupić 10 kompletów beczek asenizacyjnych oraz tyleż wozów do wywózki śmieci kosztem około mk. 6.000.000.—;

2 w związku z tem utworzyć w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921 w dziale VIII tyt. II wydatków nową pozycję 10a „Kupno beczek asenizacyjnych i krytych wozów do wywózki śmieci” — mk. 6.000.000.—

3 wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący wniosek Komisji Skarbowej i do Spraw Ogólnych: „Zważywszy,

1 iż zakupiony tabor wystarczy jedynie na oczyszczanie nieruchomości miejskich,

2 iż nienależyte oczyszczenie nieruchomości m. Łodzi wpływa ujemnie na stan higieniczny miasta,

3 iż przejęcie całkowitego wywozu przez gminę mogłoby przynieść miastu pokaźne zyski, — wezwać Magistrat do opracowania planu zorganizowania w szerszym zakresie oczyszczania miasta z uwzględnieniem strony finansowej tego przedsięwzięcia.”

B. Poza porządkiem dziennym za uznaniem nagłości:

I. W sprawie aposożenia nauczycielstwa miejskich szkół średnich

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1209 z dnia 7 października 1921 r., postanawia:

1 wypłacać personelowi nauczycielskiemu miejskich szkół średnich (t. j. Gimnazjum Męskiego, Szkoły Handlowej, Seminarjum Nauczycielskiego i Kursów Pedagogicznych) oraz lekarzom-higienistom szkolnym, począwszy od dnia 1 sierpnia 1921 roku, wynagrodzenie — narazie według norm, opracowanych przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich —, t. j. po mk. 14.020.— rocznie za godzinę tygodniowo, z doliczeniem:

a) 10% płacy zasadniczej: 1) za każde ukończone trzechletnie pracy nauczycielskiej lub wychowawczej w szkołach wszelkich stopni i 2) na żonę niezarobkującą, b) 20% płacy zasadniczej: 1) za posiadanie dyplomu uniwersytetu lub innego wyższego zakładu naukowego i 2) na każde dziecko niezarobkujące do lat 20 włącznie; 2. podwyższyć w związku z tem w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921:

poz. 1	tyt. III	dz. V	o mk.	2.267.750.—
„ 2	„	„	„	1.634.260.—
„ 1	IV	„	„	854.090.—
„ 2	„	„	„	320.450.—
„ 3	„	„	„	103.360.—
„ 4	„	„	„	21.378.—
„ 1	V	„	„	74.170.—
„ 1	VII	„	„	960.900.—
„ 8	II	„	„	87.210.—

3 wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W sprawie wniosku r. Heimana o zredukowanie ceny za koks i smołę:

1. odrzucić nagłość sprawy; 2. sprawę, jako zwykłą, wnieść na po-

rządek dzienny najbliższego posiedzenia Rady Miejskiej.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godzinie 11-ej wieczór zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—)

A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—)

P. Rundo.

Roczne sprawozdanie „Pogotowia Opiekuńczego dla Dzieci w Łodzi.

Miejskie Pogotowie Opiekuńcze, powołane do życia w dniu 1. VIII. 20 r. przez Sejm Ustawodawczy z inicjatywy posła Zofji Moraczewskiej, utworzone zostało dla 150 dzieci.

Celem „Pogotowia“ jest niesienie pomocy doraźnej sierotom i dzieciom, pozbawionym opieki, albo nieposiadającym jej w stopniu dostatecznym.

W roku sprawozdawczym znalazło w „Pogotowiu“ schronienie 359 dzieci, w tem 206 chłopców i 153 dziewczynek wszelkich wyznań; dominującą ilość, bo 90% stanowią dzieci wyznania rz. katolickiego, 6% — mojżeszowego, oraz po 2% ewangelickiego i prawosławnego.

Z przyjętych pod opiekę:

104 oddano rodzicom odnalezionym

9 „ „ wypuszczonym z

więzienia

22 oddano na własność, z tych 6 powróciło

82 skierowano do innych schronisk

21 chłopców uciekło, z tych 7 powróciło

1 odesłano do miejsca urodzenia

2 na kurację do Buska

42 wydzielono do Bursy dla terminatorów.

Celem przygotowania starszych chłopców do samodzielnego bytowania przez danie im możliwości wyuczenia się rzemiosła, stworzono „Bursę dla terminatorów“.

Na naukę ślusarstwa uczęszczało 4

„ „ stolarstwa „ 3

„ „ kotlarstwa „ 2

„	„	krawiectwa	„	4
„	„	szewctwa	„	4
„	„	rymarstwa	„	2
„	„	tapicerstwa	„	2
„	„	sztuki drukarskiej	„	2
„	„	elektrotechnictwa	„	3
„	„	zegarmistrzstwa	„	2
„	„	introligatorstwa	„	2

Większość otrzymuje pewne wynagrodzenie za wykonywaną pracę. Zarobek ten jest wspólną własnością „Bursy“ i użyty będzie na urządzenie wycieczek krajoznawczych lub inny pożyteczny cel. Dotąd Kasa „Bursy“ zawiera mk. 40.000.—, przechowywanych w P. K. P. O.

Podjęto starania, aby terminatorom dać możliwość zdobywania wiedzy na kursach wieczorowych, w tym celu wystąpiono z odpowiednim wnioskiem do Wydziału Oświaty i Kultury przy Magistracie m. Łodzi.

Dla zapewnienia pensjonarzom „Pogotowia“ godziwych rozrywek, zawiązano kółko artystyczne, z podziałem na sekcje:

- 1) teatralną
- 2) rysowniczo-malarską
- 3) literacką
- 4) robót ręcznych i lepienia z gliny
- 5) sportową.

„Pogotowie“ posiada własną bibliotekę, uzyskaną po zlikwidowanej Radzie Opiekuńczej w Łodzi.

Zaznaczyć wypada, że aczkolwiek regulamin „Pogotowia“ przewiduje niesienie pomocy doraźnej potrzebującym, na okres nie dłuższy jak 3-miesięczny, to jednak trudności nie do przewyciężenia, jak np. brak miejsce w przytułkach, zmuszają kierownictwo „Pogotowia“ do udzielenia swym pensjonarzom schroniska na czas dłuższy.

Obwieszczenia i okólniki.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości, że Rada Miejska na mocy § 18 statutu o podatku szkolnym w Łodzi, zatwierdzonego przez

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia r. b. postanowiła:

- 1 podnieść w § 3 statutu do mk. 60.000.— kwartalnie dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wzgl. uposażenie służbowe, —
- 2 nadać § 5 statutu brzmienie następujące:

„Płatnicy podatku dzielą się na klasy i opłacają rocznie podatek w następującej wysokości:

Klasa I. Przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające powyżej 1000 pracowników po mk. 1400.—, od 500 do 1000 pracowników po mk. 1000.—, od 200 do 500 pracowników po mk. 800.—, od 50 do 200 pracowników po mk. 600.—, poniżej 50 pracowników po mk. 400.— od każdego pracownika, pobierającego zapłatę w danem przedsiębiorstwie; właściciel przedsiębiorstwa opłaca za siebie mk. 420.—.

Klasa II. a) banki, domy handlowe, komisowe i ekspedycyjne, hurtowi składnicy towarów sukiennych, kupcy, kupujący patenty I kategorii — mk. 20.000.—, b) kupcy, kupujący patenty II kategorii, hotele i restauracje I i II kategorii — mk. 12.000.—, c) kupcy i restauracje III kategorii — mk. 3000.—, d) inni handlujący po mk. 1000.—.

Klasa III. Właściciele nieruchomości opłacają podatek szkolny za rok 1921 w 5-cio krotnej wysokości miejskiego podatku szacunkowego za rok 1920, nie mniej jednak, jak mk. 420.— a gdy posiadają $\frac{1}{2}$ morgi — nie mniej, jak mk. 720.—.

Klasa IV. Osoby, należące do wolnych zawodów: adwokaci, lekarze i t. p. po mk. 10.800.—.

Klasa V. Wszystkie inne osoby — mk. 420.—.

Łódź, dnia 28 października 1921.

w. Prezydent Dr. **Stupnicki**
Przewodniczący Wydziału
m/m **Richter**.

Okólnik Nr. 54.

Wobec tego, że „Przepisy o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi”, przyjęte przez Magistrat i Radę Miejską m. Łodzi, nie zostały jeszcze zatwierdzone przez władze nadzorcze, oraz, że wprowadzenie ich w życie napotyka na trudności natury technicznej, Magistrat m. Łodzi na posiedzeniu, odbytem w dniu 28, października 1921 r. (uchwała No. 1317), postanowił:

- 1 przyznać wszystkim pracownikom miejskim, nie objętym okólnikiem No. 53 z dnia 20. października 1921 r., tytułem zaliczki na poczet należnych im poborów w myśl „Przepisów o uposażeniu pracowników m. Łodzi”, jednorazowy dodatek drożyzniany na m. listopad 1921 roku w wysokości 100% obecnych poborów miesięcznych wraz ze wszelkimi dodatkami (rodzinnymi, osobistymi i t. p.). Dodatek ten należy przyznawać pracownikom proporcjonalnie do ilości przepracowanych dni w czasie od dnia 1. do dnia 30 listopada 1921 roku czyli traktować go jako zwykłą podwyżkę płac. Odnośne kwoty należy asygnować z pozycji 6 tytułu „Jednorazowe dodatki drożyzniane dla pracowników miejskich”. Tytuły te zostały wstawione przez Komisję Skarbową Rady Miejskiej do każdego działu Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921.) —

- 2 wypłacić wszystkim pracownikom miejskim, nieobjętym okólnikiem No. 53 z dnia 30. października 1921 roku, jednorazowo po mk. 3.000.— na osobę, tytułem zaliczki na poczet należnej różnicy poborów za m. październik 1921 roku. Odnośne kwoty należy asygnować z działu „zaliczek” Zarządu Głównego.

Do sporządzenia odpowiednich list płacy dla pracowników nieetatowych należy przystąpić niezwłocznie,

tak, aby w czasie od dnia 2. do dnia 5. listopada 1921 roku włącznie pracownicy ci otrzymali 3.000.— markową zaliczkę, oraz pobory zasadnicze i 100%—owy dodatek drożyzniowy za czas od dnia 1 do dnia 15 listopada 1921 r., zaś w czasie od dnia 14. do dnia 17. listopada 1921 r. — pobory zasadnicze i 100%—owy dodatek drożyzniowy za czas od dnia 15 do dn. 30. listopada 1921 r. włącznie.

Pracownikom etatowym wypłaci Biuro Centralne Zarządu Głównego 3.000—markową zaliczkę, pensję zasadniczą za m. listopad oraz 100%—owy dodatek drożyzniowy do tejże w czasie od dnia 2. do dnia 5. listopada 1921 r. włącznie.

Blizszych wyjaśnień udzieli na żądanie Dział Personalny Biura Centralnego Zarządu Głównego.

Wiceprezydent (—)

dr. R. Stupnicki.

Okólnik № 55.

Niniejszym zawiadamia się, że uchwałą Magistratu № 1520 z dnia 2 listopada 1921 roku postanowiono wypłacić wszystkim pracownikom miejskim, nie objętym okólnikiem № 53 z dnia 20. października 1921 roku, jednorazowo znowu po marek 3.000.—, tytułem zaliczki na poczet należnej im różnicy poborów za m. listopad 1921. roku. Odnośne kwoty należy esygnować z działu Zaliczek Zarządu Głównego, do sporządzenia zaś list płacy dla pracowników nieetatowych przystąpić niezwłocznie. Pracownikom etatowym wypłaci przyznana zaliczkę. Biuro Centralnego Zarządu Głównego w czasie od dnia 7. do 10. listopada 1921 r. włącznie.

Blizszych wyjaśnień udzieli na żądanie Dział Personalny Biura Centralnego Zarządu Głównego.

Prezydent

(—) A. Rzewski.

Naczelnik Kancelarii
Zarządu Miejskiego

(—) B. Pilcer.

Zagadnienia komunalne

Sprawozdanie z konferencji w sprawie handlu i rozdziału mleka.

• (Podał dr. Zdzisław Prechner, del. Zarządu m. Łodzi.)

Dnia 8 października odbyła się w Warszawie konferencja w sprawie handlu i rozdziału mleka.

Konferencja rozpoczęła się o godz. 11-ej rano w sali Magistratu st. m. Warszawy. Na 18 miast zaproszonych na konferencję tylko 4 miasta przedstawiciele wysłały, a mianowicie: z Białegostoku dr. Ostromecki, z Lublina dr. Garbowicki, z Łodzi dr. Prechner i z Włodawka dr. Burzyński, prócz tego obecni byli przedstawiciele Urzędu Zdrowia st. m. Warszawy, inspektor weterynarii p. Kiszkiel i inni.

Po zagajeniu posiedzenia przez dyr. Biura związku miast p. Kozłowskiego, przewodnictwo objął dr. Bogucki, Naczelnik Urzędu Zdrowia. Referaty wygłosili: dr. Bogucki, p. Kiszkiel, inspektor weterynarii st. m. Warszawy i dr. Fruchtmann Al. lek. sanitarny m. Warszawy.

Dr. Bogucki mówił o zadaniach zarządu komunalnego w zakresie starań o dobre mleko. Przedstawił niezbędną dozoru nad wszystkim mlekiem, dowiezionem do miast. Obecnie jedynie racjonalnym sposobem walki z zafałszowaniem i zanieczyszczeniem mlekiem jest centralizacja mleka, polegająca na tem, że wszystko mleko, dowiezione do miasta, jest dostarczane do centrali miejskiej, a stamtąd dopiero rozdzielane do sklepów, ewent. do miejsc rozdawnictwa dla chorvch i niemowląt.

Taka centralizacja istnieje we wszystkich większych miastach za chodu, a nawet Nowa Zelandja ma u siebie taką centralę mleczną. U nas tylko Poznań ma t. zw. miejską kuchnię mleka, powstałą w r. 1900. Są tam dwa oddziały — w jednym wydaje się mleko normalne dla dzieci starszych (po roku) i dla chorvch,

w drugim — ze świadectwami odnośnych lekarzy tylko dla niemowląt do 1 roku w specjalnych butelkach i w 6-ciu rozcięgniach.

Urząd Zdrowia st. m. Warszawy projektuje urządzić również taką centralę mleczną narazie dla dostarczania mleka dzieciom i chorym, a później stopniowo rozszerzyć ją na całą ludność. Magistrat wyasygnował narazie 2 miliony marek, co da możliwość scentralizowania 3000 L. mleka dziennie. Z tego referent projektuje:

- 1) połowę sprzedawać rodzinom zamożnym po cenie rynkowej;
- 2) 2/5 — rodzinom średnio zamożnym po cenie własnej 5 mk. za lit;
- 3) 1/20 — rodzinom niezamożnym po cenie własnej;
- 4) 1/20 — biednym bezpłatnie.

W ten sposób miasto miałoby nadwyżkę, którą mogłoby obrócić na rozszerzenie walki ze śmiertelnością niemowląt.

W zakończeniu referent stawia 2 wnioski:

I. Sprawa mleczarstwa winna interesować przede wszystkim nasze ciała samorządowe, które powinny mieć na celu ogólną sanację tej sprawy.

II. Ponieważ zaopatrzenie miast w mleko jest rzeczą ogromnej wagi, że sprawa dotyczy życia dziesiątków tysięcy jednostek przeważnie dzieci i niemowląt, zarządy miast polskich winny nietylko rozciągnąć jak najbardziej ścisły nadzór sanitarny nad handlem mlekiem, ale podjąć się całego szeregu zarządzeń celem uregulowania tego handlu i bardziej racjonalnego podziału dostarczanego do miast mleka.

Następnie inspektor weterynarii st. m. Warszawy p. Jan Kiszkiel referował wyniki spisu mleka, dowożonego i produkowanego w Warszawie. Spis był trzydniowy i odbył się w pierwszych dniach lipca r. b.

Okazało się, że drogą kołową i ręcznie dostarczają do Warszawy przeciętnie 48000 L. mleka dziennie, kolejami i kolejkami — około 60000 L.

dziennie, produkcja na miejscu wynosi około 24000 L. (1403 gospody — 3898 krów), co stanowi razem około 130000 L. dziennie, czyli 0,13 L. na głowę. Miara powyższa jest b. mała, jeśli porównać ze spożyciem mleka na zachodzie, gdzie np. w miastach niemieckich spożycie wynosiło 0,40 L. na głowę i więcej.

Drogą kołową i ręcznie mleko jest dostarczane z różnych odległości, dochodzących do 25 km.; warunki dostarczania są b. złe, tak że stwierdzono nawet dowóz mleka w beczkach od gnoju, które przyjeżdżając do miast po gnoj, zabierały do miasta mleko. Promień przywozu mleka kolejami jest jeszcze większy, gdyż przywożą mleko nawet z Rogowa i z Pniewa. Warunki przewozu i tu również fatalne, gdyż mleko jest przewożone nie w wagonach chłodniach, lecz w zwykłych wagonach towarowych. Na zasadzie wyników powyższych referent stawia 4 wnioski:

- I. Niezbędnym jest dokonanie spisu mlecznego na wzór dokonanego w Warszawie we wszystkich większych miastach państwa.
- II. Należy dokonać rejestracji krów i gospodarstw mlecznych.
- III. Należy obliczyć ilość mleka na głowę w większych miastach wreszcie
- IV Należy ujednostajnić dla całego państwa przepisy utrzymania obór i sprzedaży mleka.

Z kolei zabrał głos trzeci referent dr. Al. Fruchtman i przedstawił b. szczegółowo i wszechstronnie opracowane przepisy, dotyczące utrzymania obór, miejsc sprzedaży mleka i handlu mlekiem i produktami mlecznymi.

Po tym referacie przewodniczący zarządził przerwę i o godz. 5-ej po poł. prace konferencji zostały podjęte na nowo w lokalu Urzędu Zdrowia.

Na posiedzeniu popołudniowym delegaci prowincjonalni obrazowali stan aprowizacji mlecznej w reprezentowanych przez nich miastach. Wszędzie te same niedomagania w

zakresie dostawy i jakości mleka; wszędzie brak należytej kontroli. „Krople Mleka” istnieją w Białymstoku, Lublinie i Łodzi. Łódzka „Kropla” jest najliczniejsza. Włocławek właściwej „Kropki Mleka” nie posiada — jest jedynie zwykła rozdzielna mleka dla niemowląt, urządzona przez PAKPD.

Następnie była dyskusja nad referatami, wygłoszonymi na posiedzeniu rannem. Po wszechstronnem omówieniu poruszonych tematów, zgodzono się na wnioski, postawione przez referentów. Pozatem uznano za niezbędne ujednostajnienie całej akcji uzdrowienia stosunków aprowizacji mlecznej dla całego państwa.

Należy koncentrować dowóz mleka do miast w rękach większych przedsiębiorstw; małe gospodarstwa mleczne należy za pośrednictwem kółek rolniczych łączyć w grupy, któreby wspólnie podjęły uregulowanie i scentralizowanie dowozu mleka do miast.

Miasta (zarządy komunalne) winny zakładać obory własne z jednej strony dla zaopatrzenia w mleko instytucji miejskich, z drugiej — dla stwierdzenia jakiego mleka można wymagać w danym czasie i danych warunkach od dostawców.

Dla ostatecznego sformułowania przyjętych wniosków wybrano komisję redakcyjną, składającą się z drów Boguckiego i Polaka oraz p. Kozłowskiego. Ta komisja zredaguje uchwały konferencji i prześle je za pośrednictwem Biura Związku Miast zarządom komunalnym większych miast.

Przewodniczący zapowiedział zwołanie w najbliższym czasie konferencji producentów mlecznych, poczem będą co pewien czas zwoływane konferencje dla dalszego omawiania już poczynionych kroków oraz przyszłych zamierzeń dla sanacji sprawy mlecznej.

Następnie przewodniczący zaprosił delegatów na poniedziałek na godz. 8 i pół rano dla obejrzenia

zakładów i urządzeń sanitarnych miejskich.

W poniedziałek o godz. 8 i pół rano delegaci zebrali się w miejskim domu izolacyjnym, po którym oprowadzali ich i udzielali objaśnień: dr. Bogucki, Naczelnik Urzędu Zdrowia, dr. Rabszewski, nowy kierownik domu izolacyjnego, dr. Ronkowski, dotychczasowy kierownik i inż. Pawłowski, zarządzający zakładem dezynfekcyjnym, spalaniem śmieci i kąpieliskami miejskimi.

Dom izolacyjny obliczony na 250 osób. Na specjalną uwagę zasługuje sala dla niemowląt (żłobek), których matki zostały umieszczone w szpitalu z powodu choroby zakaźnej. Brak takiej sali bardzo daje się odczuwać u nas w Łodzi.

Ogromne usługi miastu oddaje zakład spalania śmieci, który poza usuwaniem śmieci z miasta dostarcza opału dla zakładu dezynfekcyjnego, zaopatrzonego w kamery wodną i formalinową, oraz wzorowo urządzonej pralni miejskiej.

Następnie zwiedziliśmy zakład odkażania szmat. Otóż na ul. Stawki skoncentrowano cały handel szmatami. Szmaty nie mogą wyjść z miasta bez świadectwa odkażenia. Dwa wozy dezynfekcyjne miejskie odkażają szmaty na miejscu, pracując na dniówkę i poza spełnieniem zadania sanitarnego dają duży dochód miastu.

Pozatem zwiedziliśmy 2 kąpieliska — jedno połączone z zakładem dezynfekcyjnym, drugie — będące miejskim zakładem kąpielowym. Zakład miejski, kąpielowy (Leszno 66) jest zakrojony na bardzo wielką skalę. Narazie czynna jest oficyna z b. ładnymi urządzeniami — są jednak plany przebudowy na ten cel domu frontowego z urządzeniem krytego podwórza z dużym basenem do pływania.

Wreszcie zwiedziliśmy dwa dozory sanitarne. Sama idea tych dozorów jest bardzo dobra i winnaby dać b. dodatnie wyniki, uważam jednak, że dużo jest do zwalczania

przeszkód, wynikających z małego sanitarnego uświadomienia ludności. W jednym z dozorów obecnie odbywają dwa razy tygodniowo t. zw. dyżury propagandy walki z gruźlicą.

Na tych oględzinach delegaci zakończyli swoje czynności.

W jednym z przemówień swoich dr. Bogucki podnosił niezbędną wspólną akcję sanitarną zarządów komunalnych. W tym celu sam postanowił rozsyłać zarządom komunalnym na ręce ich organów sanitarnych „Miesięcznik Wydziału Zdrowia st. m. Warszawy” i prosił, aby wzajemnie organy sanitarne naszych większych miast przesyłały Urzędowi Zdrowia st. m. Warszawy sprawozdania ze swoich czynności oraz zamierzenia sanitarne. —

Jednodniówka „Gore“

Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Straży Ogniwych Rzeczypospolitej Polskiej, który odbył się w dn. 8 września r. b. wydał jednodniówkę p. t. „Gore“.

Jednodniówka zawiera 38 stron tekstu, 23 ilustracje i jest nader starannie i umiejętnie opracowana pod redakcją p. Konstantego Wyznackiego.

Na bogatą treść jednodniówki składają się prace wybitnych znawców pożarnictwa o charakterze bądź sprawozdawczym, jako to dzieje straży ogniowej w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Grodnie, Toruniu, Kaliszu, Grudziądzu, Poznaniu, bądź też o charakterze projektów, jako to: „Wzorowe zabudowanie zagrody“ i t. d. Również należy podkreślić kilka artykułów z dziedziny ubezpieczeń, wiersze, oraz urywki, o pożarze w naszej literaturze ogień w (wśierzeniach) religijnych, przysłowia etc.

Artykuł p. K. Wyznackiego i jako dotyczący kwestji stosunku pożarnictwa do samorządu przedrukujemy w całości.

Požarnictwo w pracach samorządu

Straż ogniowa ochotnicza, spiesząc na ratunek z życia i mienia wspól-

obywateli, powodowana najszerzej bliźniego, spełnia jednocześnie czynność doniosłego znaczenia gospodarczego. Straż ogniowa broni przed zagładą dorobku ogólnonarodowego; ratując sąsiada w myśl zasady „co tobie dziś, mnie jutro“ awydatnia ona ścisłe powiązanie interesów jednostki z dobrobytem całej społeczności; broniąc mienia poszczególnej jednostki, pomnaża stan posiadania całego państwa.

Statystyczna rzesza ochotników strażaków czuwa dniami i nocą, aby w każdym z 15000 pożarów, które corocznie się zdarzają w Polsce, spieszyć do walki z ogniem. Któż zliczy, ile dobra narodowego ocala codziennie ta bohaterska armja strażacka?

Ochotnik strażak pełni swą moźolną służbę obywatelską ofiarnie, bezinteresownie, nie dla korzyści materialnej, lecz z poczucia obowiązku społecznego. Niechże społeczeństwo oceni należycie wartość i doniosłe znaczenie gospodarze straży ogniowych ochotniczych i niech nie szczędzi pomocy finansowej dla umożliwienia strażom osiągnięcia najwyższej sprawności. Na ten cel potrzebne są znaczne fundusze.

Sejmiki powiatowe, rady miejskie i gminne, jako rzeźnicy potrzeb gospodarzych miejscowego społeczeństwa, powołane są przedewszystkiem do otoczenia opieką organizacyj strażackich. Obowiązkiem władz samorządowych jest dostarczenie strażom ogniowym pieniędzy na kupno najlepszych narzędzi pożarniczych i utrzymywanie ich w stanie ciągłej zdatności do użytku. Konieczne jest również zapewnienie szybkiego wyjazdu straży przez dostarczenie koni do zaprzęgu w razie alarmu.

Byt straży ogniowej opierać się winien na stałych wpływach z kasy gminnej, gdyż straż ogniowa jest instytucją użyteczności społecznej równie niezbędną jak szkoła, szpital, sąd i t. p. Nie na przygodnej ofiarności dobroczyńców, lecz z obowiąz-

kowo pobieranych na straż ogniową opłat winien być układany budżet straży ogniowej.

Świadomość o potrzebie ustalenia bytu straży ogniowej przeniknęła już częściowo do naszych samorządów. Zwłaszcza sejmiki powiatowe okazują zrozumienie korzyści, jakie ładności zapewnią zorganizowanie należytej obrony przeciwogniowej. Powolniej uświadomienie to przenika do gmin wiejskich, choć ta i owdzie, gdzie w radach gminnych zasiadają światlejsi obywatele, gminy przeznaczają większe sumy na założenie i utrzymanie straży ogniowej.

Początek zrobiono. W niektórych sejmikach uchwalono już nawet osobny podatek na cele pożarnictwa. Gromadzone tą drogą fundusze pozwolą samorządom stopniowo urzeczywistniać program ich działalności przeciwpożarowej, który objąć powinien: 1) szerzenie uświadczenia o potrzebie i możliwości zwalczania pożarów; 2) zakładanie straży ogniowych i ich utrzymywanie; 3) dostarczanie koni strażom ogniowym na wyjazd do pożaru; 4) ścisły nadzór nad przestrzeganiem warunków bezpieczeństwa ogniowego; 5) zarządzanie zbiorników wody i wodociągów dla celów gaśniczych; 6) utrzymanie stałego instruktora pożarniczego; 7) udzielanie zasiłków na kursy pożarnicze, wystawy pożarnicze i zjazdy strażackie ćwiczebne; 8) ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków strażaków; 9) ubezpieczenie od wypadków koni, dostarczonych strażom ogniowym; 10) ubezpieczenie asz-kodzeń taboru strażackiego.

Ministerstwo Skarbu w sprawie Sanacji miast.

Ministerstwo Skarbu przesłało do Prezydium Magistratu w dn. 18/10 następujące pismo, będące wyrazem poglądów Min. Skarbu na sprawę Sanacji.

Pismem z dnia 15 b. m. L. 18812 zwróciłem się do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z prośbą, ażeby zawiadomił wszystkie miasta, któ-

re dotychczas w różnych formach czerpały pomoc finansową ze Skarbu Państwa, że poczynszy od 1 stycznia 1922 r. pomoc ta bezwzględnie i bez żadnego wyjątku ustanie.

Do powzięcia tej decyzji skłonił mnie z jednej strony względ na ogromnie ciężki stan finansów Państwa, które bezwzględnie nie jest w stanie pokrywać nawet swoich bezpośrednich wydatków na własne cele, z drugiej zaś strony fakt, że zarządy wielu miast nie rozbudowały własnego systemu podatkowego i nie pociągają do świadczeń na rzecz miasta tych gospodarstw indywidualnych, których obowiązkiem jest przyczynić się do pokrycia wydatków miejskich, a które dzisiaj z powodu będącej dopiero w związku państwowej organizacji podatkowej w ten sposób ani na cele miasta ani na cele Państwa nie świadczą w takiej mierze, jakby to uczynić mogły i powinny.

Jasną jest rzeczą, że indywidualizacja w tej dziedzinie — trafienie jednostek zasobniejszych — jest daleko łatwiej i szybciej do przeprowadzenia w gospodarstwie gmin, aniżeli w gospodarstwie Państwa, i że jest bezwzględny nakazem chwili ten demoralizujący a niezmiernie obciążający budżet Państwa ja knajszybciej i jak najradykałniej usunąć.

Ministerstwo Skarbu w jak najsympatyczniejszy sposób traktować będzie natychmiast w ramach obowiązujących ustaw załatwiać wszystkie wnioski i projekty zarządów miejskich, zmierzające do wprowadzenia nowych, lub też podwyższenia istniejących podatków i opłat miejskich, oraz współdziałać przy potrzebnem rozszerzeniu tychże ram. Rzeczą zarządów będzie w jaknajkrótszym czasie plan gospodarki miejskiej tak ułożyć, ażeby na czas, co potrzeba przygotować, i ażeby od 1 stycznia przyszłego roku w budżecie miejskim koniec z końcem się wiązał.

W tym celu należy bezzwłocznie przy pomocy Rady Miejskiej wypracować odpowiednie wnioski, zaś w

drugiej połowie bieżącego miesiąca odbędzie się w Warszawie konferencja pod moim przewodnictwem z reprezentantami miast i przy współudziale odnośnych ministerstw, celem zasadniczego omówienia tej materji.

Uważam sobie jednak za obowiązek już dzisiaj zawiadomić o tem Szanowne Prezydym, wychodząc z tego założenia, że przygotowania do rozbudowy własnego systemu podatkowego i ułożenia normalnego budżetu miejskiego na rok przyszły, natchmiast w zarządach miast rozpocząć się muszą.

Niezłomna moja decyzja, którą mi dyktuje elementarny obowiązek wobec Państwa, ażeby odciążyć Skarb Państwa od wydatków zastępczo i chwilowo dotąd ponoszonych na cele gospodarki miejskiej od 1. stycznia 1922 r., w całej pełni zaakceptowana przez Radę Ministrów, wywołana została tym faktem, iż miasta w coraz to większej kwocie, wprost w przerażającej progresji, czerpią ze Skarbu Państwa, który dalej gdyby ten stan rzeczy miał istnieć, złamałby się pod tym ciężarem.

I tak bezpośrednia pomoc finansowa dla samego miasta Łodzi osiągnęła już dotychczas cyfrę — 453.800.000.—

W tej ciężkiej sytuacji, w jakiej znajduje się Polska pod względem finansowym, współdziałać muszą bezwzględnie wszyscy. Heroiczne nawet wysiłki Ministra Skarbu nie przydadzą się na nic, jeżeli nie znajdzie ogólnego poparcia i zrozumienia nie tylko w gospodarstwach indywidualnych, do których już zaapelowałem, żądając jednorazowej daniny, lecz także i w gospodarstwach publicznych, do których apelują obecnie, licząc na ich wypróbowy patriotyzm i na przejęcie się tą zasadą, że najwyższym celem jest dzisiaj postawienie silne i uporządkowanie Skarbu Państwa. Temu imperatywowi poddać się muszą kategorycznie wszyscy obywatele i wszystkie związki prywatne i publiczne, bez żadne-

go wyjątku. Zgiałoby Państwo gdyby miało utrzymać siebie i wszystkie miasta. Ludność gmin wiejskich w małych miasteczkach i miast, rządzących się dobrze i sprawnie, z najwyższym i słusznym niezadowoleniem patrzy na ten stan rzeczy i na obciążenie całego ogółu ludności i Skarbu Państwa świadczeniami na korzyść pewnej liczby gmin dużych i ludnych, które mają wszelkie warunki po temu, ażeby przez pociągnięcie sfer, zwłaszcza kupieckich, handlowych i przemysłowych, tudzież dorobkiewiczów wojennych i spekulantów, przez obciążenie konjunktur wojennych, co jak wspomniałem wyżej na małym terytorjum jest stosunkowo łatwe do przeprowadzenia, odciążyć Skarb Państwa od tych bezmiernych ciężarów.

Pod programem moim, przedłożonym Sejmowi 4 b. m., jak świadczą depeze i listy, płynące obfitą strugą z całej Polski grupuje się olbrzymia większość narodu, która coraz bardziej widzi i zdaje sobie sprawę z tego że przedewszystkiem musi być zrobiony mocny dach nad Polską, inaczej wszystkie gospodarstwa, prywatne, czy publiczne, zmarzną.

Tym mocnym dachem, jedynie zabezpieczającym byt i rozwój Polski, jest dobrze zmontowany Skarb Państwa. Temu postulatowi, a raczej imperatywowi, wszyscy muszą się podporządkować. Wiem, że żądam wiele od zarządu miasta, że moja prośba przyczyni dużo trudów i kłopotów. Interes jednak Państwa stoi ponad interesem miast, sądzę też, że w patriotycznych ośrodkach naszego społeczeństwa pełne zrozumienie znajdzie zasada „Salus Reipublicae — suprema lex“.

Podania miast o zaliczki, lub jakąkolwiek pomoc finansową ze strony Państwa po 1 stycznia 1922 r. pozostaną bez odpowiedzi i mimo wszelkich protekcji, z jakichkolwiekby stron one nie pochodziły, nie odniosą żadnego skutku.—

Minister Skarbu (—) **Michalski.**

KRONIKA MIEJSKA.

Wiece sprawozdawczy w sali Filharmonji.

W dn. 30. ob. m. odbył się w Sali Filharmonji w Łodzi, wielki wiec sprawozdawczy członków Magistratu z frakcji P. P. S. pod hasłem „Rząd przeciw samorządowi, a w obronie kapitalistów i paskarzy“.

Wiece zagał ławnik Oddz. Podatkowego p. Badzian, charakteryzując znaczenie i cel wieca. Następnie wiceprezydent dr. Stupnicki referował sprawę pracy samorządowej i znaczenie jej dla klasy pracującej. Mówca zwalczał również frazeologję komunistów. Prezydent Rzewski zanalizował rozwój gospodarki miejskiej m. Łodzi od pierwszych chwil jej istnienia, wskazał na zwalczane trudności i na to, że samorząd łódzki swą usilną pracą dowiódł, że robotnik polski zdolny jest do pracy twórczej. Dr. Kopeński, ławnik Wydz. Oświaty i Kultury, witany owacyjnie przez zebranych, mówił o szkolnictwie i oświacie pozaszkolnej. Sprawę regulacji miasta i ustawę budowlaną referował b. ławnik Wydz. Budownictwa p. Klimaszewski. Dr. Mierzynski, prezes Stow. Lokatorów, bronił dotychczasowej ustawy o ochronie lokatorów.

Wiece uchwalił jednogłośnie następujące rezolucje:

Zgromadzeni dnia 30 października 1921 r. na publicznym zgromadzeniu robotnicy i robotnice m. Łodzi stwierdzają:

że przedstawiciele P. P. S. w Łódzkiej Radzie Miejskiej i Magistracie w ciągu dotychczasowej swej działalności stali zawsze na straży interesów klasy robotniczej wśród najbardziej nieprzychylnych warunków, mając do zwalczania zakusy rodzimej reakcji, nie mogącej ścierpieć, by drugie w Polsce miasto było rządzone przez socjalistów;

że klasy posiadające miasta Łodzi nie spełniały wcale do tej pory swych obowiązków wobec Samorząd-

stwa Miejskiego, a przemysł łódzki, jeden z najbogatszych w Europie, opłacając na rzecz miasta przy wielomiljardowych obrotach niespełna 2 miliony marek rocznie podatków, uchylał się od ponoszenia koniecznych ciężarów na rzecz dobra miasta;

że skutkiem odmawiania przez Rząd miastu prawa poboru podatków, przedstawiciele P. P. S. w łódzkim samorządzie — jedynie dzięki niezłomowanej pracy, zapobiegliwości i energii — zdolali utrzymać stan gospodarki miasta na dzisiejszym poziomie i że nie oni ponoszą winę za braki w gospodarstwie komunalnym;

że prawdziwym winowajcą niedomagań Łodzi na polu aprowizacji, budowy szkół, wodociągów, kanałów, domów ludowych i t. d. są dotychczasowe rządy burżuazjne, rządy endecko-ludowcowo-klerykalne, które kraj cały oddały na pastwę paskarstwa, łapownictwa i spekulacji kapitalistyczno-obszarniczej, doprowadziły klasy posiadające do niebywanych fortun i wielomiljardowych majątków, zaś klasę pracującą stoczyły na dno nędzy i upadku ekonomicznego, a równocześnie doprowadziły wszystkie miasta polskie do brzegu kompletnej ruiny,

Wobec tego zebrani uchwalają P. P. S.-owskiemu członkowi Magistratu i Rady Miejskiej swe pełne zaufanie, wzywają ich do wytrwania w pracy dla dobra mas ludowych miasta Łodzi i do niezłomowanej walki ze wszystkimi przeciwnikami klasy pracującej, i bezwzględnego tępienia wszelkich zakusów zawodowych rozbijaczy jedności robotniczej.

Robotnicy — zebrani dn. 30 października 1921 r. w Sali Koncertowej — piętnują nieszczęsne wystąpienie się reakcji przez emperowców, którzy w Tomaszowie dla rozbielenia socjalistycznego Magistratu idą razem z paskarzami i kamienicznika-

mi do wyborów miejskich. W Lublinie w wyborach uzupełniających występują na wspólnej liście z najskrajniejszą reakcją. W Pabjanicach rozbili Radę Miejską, stanowiącą większość socjalistyczną, na to, ażeby stworzyć w tamtejszym Magistracie blok z endecją. W Nowo-Radomsku wycofują się z Rady Miejskiej z powodu nie wybrania skrajnego endeka do Wydziału Sejmikowego. W Łodzi szukali pretekstu, ażeby pójść za przykładem wyżej wymienionych miast. Robotnicy uznają, że taktyka enpeeru jest wysługiwaniem się reakcji i paskarzom i wzywają obalamuconych przez endeckich przywódców w enpeerze robotników do przeciwstawienia się tym szkodliwym dla proletariatu machinacjom. Piętnujemy frakcję radnych z enpeeru za rozbijanie robotniczego samorządu i wzywamy ogół robotniczy w Łodzi do niewybicrania w przyszłych wyborach enpeerowskich pacholców reakcji.

Robotnicy i robotnice, zebrani dnia 30. października 1921 roku w Sali Koncertowej na wiecu, zwołanym przez P. P. S., domagają się;

1) utrzymania ustawy sejmowej o ochronie lokatorów; 2) zniesienia art. 5 ustawy z dnia 18. grudnia 1920 roku, jako dającej możność gospodarzom do licznych nadużyć; 3) utrzymywania domów w należyтым porządku, zgadzając się na pewną podwyżkę podstawowego komornego odpowiednio do wzrostu kosztów remontu; 4) uchwalenia progresywnego podatku od mieszkań w celu utworzenia funduszu-budowlanego, pobieranego i wydatkowanego przez gminy miejskie, wreszcie 5) uzdrowienia stosunków w urzędach mieszkaniowych, ażeby nie były wyłącznie organami rekwizycyjnymi lokali dla wojska i urzędników, lecz żeby czuwały nad sprawiedliwym podziałem tychże.

— Konferencja prezydentów miast z ministrem Michalskim w sprawie reformy podatkowej i sanacji finansowej miasta. W dniu

29-go b. m. prezydent Rzewski udał się do Warszawy w celu omówienia z ministrem Michalskim szeregu kwestyj, będących w związku z przeprowadzeniem reformy podatkowej i sanacji finansów miejskich.

Akcja rozpoczęta przez Magistrat m. Łodzi, polegająca na oparciu budżetu na rzeczywistych dochodach miasta, spotkała się z oznaniem ze strony Ministerstwa Skarbu, które dla odciążenia skarbu, zmaszone było z konieczności wejść na drogę radykalną reform finansowych dla samorządów miejskich.

Na konferencji obecni byli: prezydenci — Warszawy, Łodzi, Lublina, Poznania, Białegostoka, Płocka, Lwowa, Tarnowa, Włocławka, przedstawiciele Min. Handlu i Przemysłu, inspektor samorządowy p. Sikorski, radny m. Krakowa — Gross, poseł Rauch i poseł Saligowski.

Minister Michalski wygłosił dłuższe exposé, określając stosownie do władz samorządowych: Miasta, znieszone gospodarezo najzdatkami rosyjskimi i okupacją przechodzą ciężki kryzys. Istota niedomagań tkwi nie w organizacji, nie w statutach komunalnych, ale w tych samych zagadnieniach, które dotyczą całego państwa i tak samo, jak rząd zastosuje najbrutalniejsze, najostrzejsze środki w celu uporządkowania finansów państwa, tak samo musi postąpić z reformą podatkową samorządów. Dla kontroli finansowej powstanie z ramienia Ministerstwa Skarbu Izba Kontroli Samorządów.

Rząd musi uchylić wszelkie krępujące samorząd ustawy, a w szczególności, ustawy z dn. 6-go lipca 1920 r. Koniecznym jest opodatkowanie produktów przywożonych do miasta przekazanie gminom całkowicie podatku od nieruchomości; wprowadzenie komunalnego podatku mieszkaniowego; podatku od wódki, piwa i miodu; znaczny udział miast w dochodach z projektu podatków od zysków wojennych; wprowadzenie podatku od obrotu towarów, przeprowadzone jednolicie w miastach, posiadających identyczny

przemysł i podatek od handlu. Do czasu uzyskania funduszków, miasta winny wstrzymać prace inwestycyjne, przekazywać umiastowienie teatrów przedsiębiorstwom prywatnym, oddawać nierentujące przedsiębiorstwa miejskie (deficytowe) prywatnym przedsiębiorcom, na zasadach koncesyjnych i udziałowych.

„Wrzód samolubstwa, egoizmu i prywaty rozrósł się na ciele Rzeczypospolitej. Należy chwycić się radykalnej operacji chirurgicznej, aby uchronić od zakażenia cały organizm państwowy i komunalny. W tym kierunku oczekuję współpracy przedstawicieli miast.”

Minister podkreślił, że konferencja ta ma charakter jeonyie informacyjny.

Na tle przemówienia p. ministra wywiązała się żywa dyskusja.

Na wniosek prezydenta Drzewieckiego, dyrektor biura Związku Miast odczytał memoriał finansowy Związku Miast i wręczył go ministrowi.

Następnie poseł Saligowski podkreślił, że przyczyną niemocy państwa jest ustawa o ochronie lokatorów, i domagał się wpływa ministra na uchYLENIE tej ustawy, podkreślając, że przy działaniu jej, lokatorzy mają mieszkania wprost darmo.

Inni prezydenci miast domagali się, aby proponowany przez Łódź podatek obrotowy był zastosowany jednolicie również i w ich miastach.

Prezydent Rzewski podkreślił, że od 2-ech lat Łódź domaga się sanacji finansowej i umożliwienia pokrywania z dochodów podatkowych wydatków miasta. Z przykrością stwierdza, że wszelkie usiłowania napotykały opór w Ministerstwie i a Władz Nadzorezych. Ministerstwo Skarba wolalo obciążać Skarb, pożyczkami na rzecz miasta, aniżeli pozwolić na opodatkowanie klas posiadających w Łodzi. Projekty nowych podatków były przetrzymywane po kilkanaście miesięcy po różnych ministerstwach, co uniemożliwiło przeprowadzenie sanacji finansowej. Skutkiem tych sto-

sunków, Warszawa pokrywa z podatka 9¹/₂% swych wydatków, Łódź 23%.

Co do ustawy o ochronie lokatorów, to prezydent Rzewski oświadczył, że w warunkach powojennych jest ona zastosowana we wszystkich państwach Europy, a niedawno odbyty zjazd międzynarodowy w Londynie oświadczył, że przy dzisiejszych warunkach walutowych, nawet 10-krotne podwyższenie komornego nie ożywi ducha budowlanego.

Jedyny środek, jaki zjazd uchwilił jednomyślnie przy współudziale prezydenta m. Warszawy, p. Drzewieckiego i ławnika Teplitza — to rezolucja, wzywająca państwo i samorządy, aby pomieszczały swoje instytucje we własnych budynkach.

Jeżeli poseł Saligowski twierdzi, że lokatorzy mają darmo mieszkania, to prezydent Rzewski podkreśla ze swej strony, że właściciele domów nabyli podczas wojny wprost darmo domy, spłacając wierzycieli hipotecznych po kursie Mk 2,16. za przed wojenną, złotą walutę. Wziąwszy pod uwagę, że przedwojenne obciążenie domów, sięgało do 90% wartości, jasnym jest, że domy te przeszły w ręce obecnych właścicieli za minimalne pieniądze.

Polemizując z tymi, którzy twierdzą, że podatek obrotowy będzie obciążało całe państwo, zakupujące łódzkie wyroby, prezydent zaznaczył, że Łódź ma specjalne warunki sanitarno-zdrowotne (zatrucie rzek okolicznych i największą ilość chorych gruźlicznych z powodu pracy w przemyśle) i wobec tego musi mieć większe dochody, aniżeli inne miasta.

Następnie ustalono, aby w celu ochrony przemysłu Łodzi, wprowadzić podatek od obrotu w następujących ośrodkach przemysłu włóknistego: Tomaszów, Zgierz, Pabjanice, Aleksandrów, Konstantynów, Bielsk, Biała, Krosno, Częstochowa, Białystok, Żyrardów i Bydgoszcz.

Inicjatywa Łodzi została z zapamiętem podjęta przez przedstawicieli miast i w terminie 2 tygodniowym zo-

stańce przeprowadzona przez oddział Rady Miejskiej.

Statut, przedstawiony przez Magistrat m. Łodzi, uległ zmianom i poprawkom.

A conto przyszłych podatków miejskich, prezydent Rzewski otrzymał 120 milionów marek, jako 6-io miesięczną pożyczkę dla miasta.

— **Brak węgla w gazowni.** W związku z brakiem węgla koksującego, co uniemożliwia normalne funkcjonowanie gazowni miejskiej, był w Warszawie dyrektor Nelkenbaum celem interwenjowania w sprawie powyższej.

W Państwowym Urzędzie Węglowym zakomunikowano, że obecne trudności znajdują się w związku ze zlikwidowaniem powstania na Górnym Śląsku. Podczas powstania, polskie władze kolejowe zawarły umowę z komisją międzysojuszniczą, w sprawie dostawy węgla, koksującego i na tej podstawie wysłały wagony dla przewozu węgla do Polski. Obecnie wagony te w sposób nieczłowieczny dostały się do Niemiec, które wzbraniają się je wydać. Z tej przyczyny gazownie polskie, które otrzymały węgiel przeważnie z Górnego Śląska, cierpią na brak tego produktu. Czynnione są usiłowania w celu otrzymania węgla z Karwiny.

Jak się dowiadujemy, sfery miarodajne liczą się poważnie z możliwością zastosowania w stosunku do Niemiec środków odwetowych.

— **Rocznica rozbrojenia okupantów.** Dowództwo 28 pułku „Dzieci Łodzi” przy współdziałaniu władz miejskich organizuje na dzień 11-go listopada uroczysty obchód ku uczczeniu pamiętnej chwili rozbrojenia okupantów w Łodzi dnia 11-go listopada, 1918 r. W dniu tym powstał 28 pułk piechoty z powoiaków, dołborezyków i dawnych legionistów, który w tragicznym okresie inwazji bolszewickiej zasłynął bohaterką odwagą i poświęceniem na polach rozstrzygających bitew pod Warszawą. 28 pułk „Dzieci Łódzkie” od-

był chlubnie całą kampanję, biorąc udział w kilkadziesiąt bitwach i potyczkach.

Obchód rozpocznie się dnia 11-go listopada r. b. o godz. 11-ej rano uroczystym nabożeństwem w kościele katedralnym Św. Stanisława — Kostki.

O godz. 3-ej pp. odbędzie się w teatrze miejskim akademja, na program której złożą się przemówienia dowódcy pułku, prezydenta miasta oraz ks. kapelana, kapitana Oleśńskiego. Przez tego artyści teatru miejskiego odegrają fragment ze sztuki „Kościaszko pod Racławicami”. Program uzupełniony będzie śpiewami i deklamacjami żołnierzy pułku.

Wieczorem odbędzie się w sali koncertowej z inicjatywy dowództwa pułku raat dla korpusu oficerskiego i zaproszonych gości.

Nie wątpimy, że szerokie warstwy naszego miasta, ze względu na zastąpi 28 pp. w dziele obrony ojczyzny, przyczynią się do uświetnienia uroczystości, biorąc liczny udział w obchodzie.

— **Z gazowni miejskiej.** Pracownicy gazowni wystąpili z żądaniem podwyżki płac w wysokości 40%. Uwzględnienie powyższego żądania odbiłoby się na cenach gazu, które musiałyby być podwyższone w niesłychanych rozmiarach. Wiadomo, że wydajność pracy w gazowni łódzkiej wskutek braku nowoczesnych urządzeń technicznych, jest 25-krotnie niższa, aniżeli w Warszawie; z tej przyczyny podwyżka płac wpłynęłaby fatalnie na stan gospodarki w gazowni, a nawet uniemożliwiłaby dalszą produkcję.

Podkreślić również należy, że płace, jakich żądają pracownicy gazowni, powyższaliby o 40% w przybliżeniu płace pracowników miejskich. Z powyższych względów, Rada Nadzorcza gazowni, nie otrzymując ani pożyczek, ani subsydjów, zmuszona jest traktować żądania pracowników pod kątem możliwości gospodarczej.

— **Konkurs na projekt pomnika Tadeusza Kościuszki.** Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs dla polskich rzeźbiarzy na projekt pomnika Tadeusza Kościuszki, na warunkach następujących:

1) Pomnik ma stanąć na środku Placa Wolności w Łodzi.

2) Materiał pomnika: podstawa granitowa, posąg z brązu.

3) Wykonanie projektu: modele lub rysunki w skali 1:10.

4) Termin nadsyłania projektów pod adresem: Łódź, Magistrat, upływa dn. 1/III — 1922 r. o godz. 12-cj w poł., dla prac zamiejscowych obowiązuje ten sam termin ostateczny do oddania posyłki na pocztę.

5) Za względnie najlepsze prace wyznaczają się trzy nagrody:

pierwsza — Mk. 200.000.—

druga — „ 100.000.—

trzecia — „ 50.000.—

Kwota przeznaczona na nagrody nie może być inaczej dzielona, i bezwzględnie wypłacona będzie trzem autorom.

6) Prace nadsyłane na konkurs winny być opatrzone godłem, które ma się także znajdować na dołączonej zamkniętej kopercie, zawierającej nazwisko i adres autora.

7) Nagrodzone prace stają się własnością Magistratu m. Łodzi. Prawo zakupu nienagrodzonych prac zastrzega sobie Magistrat po Mk. 15.000.—

Przyznanie nagród nie decyduje, czy i który projekt ma być wykonany.

8) Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi najpóźniej w 2 tygodnie po terminie, poczem wszystkie prace zostaną wystawione.

9) Na członków sądu Magistrat zaprosił pp. architektów: Szyllera,

Nowakowskiego, Przybylskiego, Brakalskiego, Wasilkowskiego, Wittiga i Bernackiego oraz inżynierów: E. Szenfelda i K. Stebelskiego.

10) Plan sytuacyjny Placa Wolności można otrzymać za zgłoszeniem się listownym w Łodzi, Magistrat, Wydział Budownictwa.

— **Echa pobytu dziennikarzy skandynawskich i rumuńskich w Łodzi.** Jeden z uczestników wyieczki skandynawskiej, redaktor dziennika „Aftenposten” p. Fröis Fröisland nadesłał prezydentowi Rzewskiemu pismo z podziękowaniem za życzliwe przyjęcie, jakiego doznała delegacja dziennikarzy skandynawskich w Łodzi ze strony przedstawicieli miasta i syndykata dziennikarzy łódzkich. Redaktor Fröisland komunikuje zarazem, że rozpoczyna szereg artykułów w „Aftenposten”, poświęconych wrażeniom z wycieczki do Polski. Żywi nadzieję, że artykuły te zdołają wzbudzić zainteresowanie sprawami Polski i przyczynią się do zacieśnienia przyjaznych stosunków między Polską i Norwegją.

W załączonym namerze „Aftenposten” znajduje się pierwszy z tych artykułów, ozdobiony widokami placu zamkowego i ratusza w Warszawie; zawierający między innymi opis przyjęcia dziennikarzy skandynawskich przez władzę miejską w Łodzi oraz rozmowę redaktora z prezydentem Rzewskim na temat aktualnych zagadnień polityki samorządowej w Łodzi.

Nadszedł również list od dziennikarzy ramańskich oraz gazety, zawierające artykuły, poświęcone Łodzi, jej przemysłowi i działalności samorządowej.

Licytacje przymusowe.

Dnia 9 listopada 1921 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ulicy Nowomiejska 4, szafa, Nowomiejska 19, 3 szale.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi. ul. Zawadzka № 7.